

makers zeuren niet

Je komt ze nog in het wild tegen, de dapperen die zes uur naar een bord met houten stukken kunnen staren alsof hun leven er vanaf hangt. Zitvlees is het voornaamste wapen van de schakers die gisteren de vergrijsde Limburgse clubcompetitie openden. Oh ja: geen zakjapanners op de wc!

Geleen spelen gelijktijdig thuis tegen denktanks uit Voerendaal (twee) en Bergen, waardoor het zo waar gezellig druk is. In veel andere kroegen, buurthuizen, sporthallen en basisscholen waar deze dag geschaakt wordt, kunnen ze dat niet zeggen. Het ledenbestand van de Limburgse Schaakbond holt al jaren dramatisch achteruit. In het millenniumjaar 2000 zaten nog 1412 schakers achter het bord, nu nog slechts 988. Veel clubs kunnen amper een team op de been brengen. En als het dan lukt, staat eerder een graanjenever naast de klok dan een Bacardi Breezer. De vergrijzing ligt overal op de loer, zucht Pim Stevens, met zijn acht kruisjes de Grand Old Man van Geleen III. „Welke tiener krijg je nog aan het schaken? De jeugd heeft tegenwoordig veel te veel afleiding. Of ze hangen bij de tv, of ze zitten achter de computer. Niet alleen het schaken heeft het zwaar. Bij bridge zie je dezelfde problemen.”

De pubers die wel nog zijn te porren voor monsterpartijen van vier tot zes uur moeten niet al te bang uitgevallen zijn. Zo verwelkomt De Postertoren in Herkenbosch elke bezoeker met een geweldige entree: een levensechte strop. Waarom die er hangt blijft volstrekt onduidelijk, maar Tim (8)

en de tweeling Peter en Paul (12) van tegenstander MSV-VSM geven geen krimp. De Maastrichtse fusieclub kan met liefst vijftig jeugdleden als een van de weinige verenigingen het verval weerstaan. Sjaak Spruit, mentor van dienst, weet wel waarom. „Je ziet dat steeds meer scholen de loze uren invullen met schaaklessen. Dat wekt de interesse op en onze club heeft genoeg mensen om hen verder op weg te helpen. Het grote probleem van veel andere verenigingen is dat zij dat kader niet hebben.”

Eerlijk is eerlijk: zelf is hij niet meer van de patatgeneratie. Met z'n 62 jaar is ex-dammer Spruit een echte laatbloeiër. Zijn heerlijke Vader Abraham-baard zou een gedroomde plek kunnen zijn om microfoontjes te verstoppen, een andere truc die ooit in het schaakcircuit gesignaleerd werd. Maar Spruit houdt het liever bij af en toe een sigaretje – ‘ik barst altijd van de zenuwen’- om de concentratie vast te houden. Want dat is, samen met heel veel zitvlees, het toverwoord voor een schaker. „Prachtig om te zien met wat voor een rust die kids van mij hier achter het bord zitten. Dat levert straks alle voordelen op. Je leert logisch nadenken en dat werkt door in de wiskunde- en natuurkundelessen.

Schaken is een geheugenspel.”

Dat is dan ook precies de reden waarom Piet Beckers deze zondagmiddag niet achter een halve liter in de kantine van de voetbalclub zit. De 56-jarige hoop in bange dagen van De Postertoren schuift arme Paultje (of was het Peter?) langzaam de afgrond in en hoopt nog vele zondagen op herhaling te gaan. „Waarom gaan mensen hardlopen of voetballen? Om hun lichaam fit te houden. Ik schaak om m'n geest fit te houden.” Dat 32 houten stukken op 64 zwartwitte velden daarvoor veel geschikter zijn dan een avond ganzenborden, wil Robin Meinders (42) dertig kilometer verderop in het clublokaal van de Blerickse SV (Zaal Apollo, voor al uw bruiloften) graag uitleggen. Ook al baalt de speler van het Roermondse Pionneke van zijn 'onnodige nederlaag'. „Schaken heeft oneindig veel mogelijkheden. Hoe beter je wordt, hoe meer mogelijkheden je ziet. En het leuke is dat je op elk niveau met evenveel passie kunt spelen. Als de tegenstander maar gelijkwaardig is.”

En ach, in een sport waar zelfs een zakdoek het verschil kan maken, leer je het wel af om gauw te zeuren. De eigenaar van Zaal Apollo was deze middag 'even' vergeten dat er ook nog geschaakt moest worden. En dus stonden de acht-tallen van Blerick en Roermond om klokslag één uur braaf voor een gesloten deur. Zie je de vedetten van Ajax en Feyenoord niet zo snel doen. Meinders: „Het moet wel gezellig blijven. En trouwens, het was maar vijf minuten.”

